

Antidopingprogram för Svenska Skolidrottsförbundet

1. Bakgrund

Detta antidopingprogram vänder sig till alla skolidrottsföreningar (nedan kallat skol-IF) som är medlemmar i Svenska Skolidrottsförbundet (nedan kallat Skolidrottsförbundet), och ska fungera som ett stöd för det aktiva och förebyggande arbetet mot doping. Det fungerar även som ett stöd för förbundet i det förebyggande arbetet. Tanken med checklistor och mallar i antidopingprogrammet är att det ska vara enkelt att komma igång med det förebyggande antidopingarbetet inom skol-IF.

2. Organisation

En del av svensk idrott

Skolidrottsförbundet är medlem i Riksidrottsförbundet (RF). Alla skol-IF som är medlemmar i Skolidrottsförbundet är automatiskt även medlemmar i RF. Det gör oss delaktiga i det antidopingarbete som pågår inom svensk idrott.

Svensk idrott är i sin tur kopplad till World Anti-Doping Agency (WADA) och The World Anti-Doping Code (The Code), som är det globala regelverk som gäller inom idrotten. Under världsantidopingkoden finns ett antal standarder som också är tvingande regler. Världsantidopingkoden och dess standarder motsvaras i Sverige av RF:s Antidopingreglemente och de föreskrifter som är kopplade till reglementet.

På RF:s hemsida kan man läsa följande:

”Sedan lång tid tillbaka är det förbjudet med doping inom idrotten. Argumenten för det är många men kan sammanfattas i fyra punkter:

- Det är fusk att dopa sig. En känsla för ärlighet och rent spel ligger i idrottens natur. Det är meningslöst att tävla om inte alla följer gemensamt uppsatta regler.*
- Det är farligt att dopa sig. Det strider mot medicinsk etik och är förenat med stora hälsorisker för individen.*
- Det skadar idrottsrörelsens trovärdighet. Doping utgör därför ett allvarligt hot mot idrotten som ungdomsorganisation och folkrörelse.*
- Det kan vara olagligt att dopa sig. Att hantera eller inta förbjudna preparat är enligt svensk lag förbjudet och kan ge upp till sex års fängelse.”*

Internationell organisation

Förbundet är medlem i den internationella skolidrottsfederationen International School Sports Federation (ISF).

3. Juridiska aspekter

Idrottens antidopingreglemente styr vad som räknas som en förseelse mot dopingreglerna, hur dopingärenden handläggs, vilka bevis som krävs och vilka påföljderna kan bli. Dopingkommissionen fungerar som en åklagare och anmäler dopingfall och förseelser till Dopingnämnden, som tar beslut om bestraffning. Ett beslut från Dopingnämnden kan överklagas till Riksidrottsnämnden, som högsta nationella instans. I vissa fall går det att överklaga till internationella skiljedomstolen, CAS.

Om det internationella specialidrottsförbundet har upptäckt en förseelse mot dopingreglerna kan de göra en anmälan som startar ett dopingärende. Det kan exempelvis gälla dopingförseelse vid internationella tävlingar. För mer om juridiska aspekter se idrottens antidopingreglemente.

4. Sammanfattning av Skolidrottsförbundets antidopingpolicy

Skolidrottsförbundet verkar för en hälsosam och dopingfri miljö för barn och unga inom idrotten och ska därför:

- Aktivt arbeta för en dopingfri verksamhet inom förbundet och anslutna skol-IF, samt ha en plan för antidopingarbetet.
- På begäran av Riksidrottsstyrelsen, Riksidrottsnämnden eller Dopingkommissionen lämna uppgifter samt avge yttranden.
- Kontinuerligt vidarebefordra aktuell information i dopingfrågor till anslutna skol-IF.

Se Skolidrottsförbundets antidopingpolicy.

5. Dopingkontroller

Dopingkontroller kan ske i samband med träning och i samband med tävlingar av olika slag. Den deltagare som blir kallad till dopingkontroll är skyldig att genomgå den. Att vägra eller smita från en dopingkontroll är en dopingförseelse. Läs mer om detta antidopingreglementet. Se RF:s hemsida för mer om dopingkontroller.

Oannonserade dopingtester

Skolidrottsförbundet har som medlem i RF tillgång till det stöd och den support som erbjuds i dopingfrågor och framförallt i det förebyggande arbetet. Dopingtester kan genomföras i alla förbundets skol-IF närhelst RF önskar genomföra det. Dessutom finns möjlighet att genomföra tester på beställning av en skol-IF.

Om en skol-IF funderar kring arbetssätt och rutiner för att beställa tester är det bäst att direkt ta kontakt med Antidopinggruppen på RF. Kontakta RF via antidoping@rf.se.

6. Information och utbildning

Information till medlemmar

I samband med att någon blir medlem i en skol-IF finns den största möjligheten att ge information om vad medlemskapet innebär. Information om skol-IFs antidopingpolicy kan då ges samtidigt som andra gemensamma regler går igenom.

Information till allmänheten

Skolidrott ska vara hälsosam. Genom att vara tydliga med det budskapet gentemot deltagare, skolor, allmänhet, media och andra erbjuder vi en attraktiv och trovärdig verksamhet.

Information till aktiva i tävlingssammanhang

Skolidrottsförbundet möjliggör deltagande vid internationella skolidrottstävlingar. Som del i det förebyggande antidopingarbetet ska samtliga tävlingsdeltagare i internationella tävlingar genomföra RF:s e-utbildning Ren vinnare.

Ren vinnare

E-utbildningen Ren vinnare är ett verktyg för idrottsutövare och stödpersonal för att öka sina kunskaper om antidoping. Utbildningen innehåller sju moduler med det viktigaste inom antidoping. Alla inom idrotten har ett eget ansvar att känna till och följa antidopingreglerna. Kunskap förebygger doping.

Vaccinera klubben

Finns det risk att någon i eller runt en skol-IF dopar sig? Vad gör skol-IF då? Har ni en handlingsplan för antidopingarbetet att ta hjälp av? Vi rekommenderar alla skol-IF och speciellt de med gym eller andra träningslokaler att ta del av materialet "Vaccinera klubben" mot doping. Det ger din skol-IF kunskap, det involverar era ledare och vuxenstöd, det tar bara någon timme och det är helt gratis! Vaccinationen utförs med hjälp av RF:s digitala verktyg "Vaccinera klubben". Efter genomförd vaccination får er skol-IF ett vaccinationsintyg att hänga upp i era lokaler eller på er skola. Vaccinationen måste förnyas vart tredje år. Se RF:s hemsida för mer om "Vaccinera klubben".

Kunniga ledare och vuxenstöd

Alla ledare, vuxenstöd och anställda medarbetare inom Skolidrottsförbundet ska vara välinformerade om sitt skol-IFs och Skolidrottsförbundets antidopingpolicy. De ska även känna till var man kan inhämta mer kunskap samt vid behov hänvisa medlemmarna vidare. Många skol-IF erbjuder sina ledare utbildningar vid interna utbildningsdagar med hjälp av t.ex. idrottens distriktsidrottsförbund, Dopingjouren eller det nationella nätverket PRODIS (Prevention av Doping I Sverige).

Dispenser

Ifall en deltagare av medicinska skäl behöver medicinera med dopingklassade läkemedel finns möjlighet att få dispens. Deltagare i internationella tävlingar måste dispens sökas innan tävlingen. Dispens söks hos dopingkommissionens dispenskommitté som behandlar dispensärenden. Skulle den nationella dispensen inte vara tillräcklig för den internationella tävlingen kan dispens istället sökas från det internationella specialidrottsförbundet för skolidrotten, ISF.

Se RF:s hemsida för att läsa mer om dispens.

Doping och media

Det finns flera vinster för skol-IF att informera media om att dopingtester är genomförda och särskilt om det resulterat i ett positivt resultat eller att en deltagare smitit från testet. Föreningen har då ett informationsövertag och kan slippa onödiga rykten som kan ge negativ publicitet i media. Det upplevs dessutom som seriöst av medlemmar och omvärld att få saklig information om skolidrottens antidopingarbete.

Skolidrottsförbundets kommunikationsplan för antidoping

Skolidrottsförbundet har en kommunikationsplan för antidoping med det övergripande målet att det är en helt dopingfri verksamhet och 100 % ren träning inom skolidrotten. Det förutsätter kunskap om antidoping och förebyggande arbete inom hela skolidrotten.

Kommunikationsplanen beskriver hur och vad Skolidrottsförbundet vill föra ut i förbundets antidopingprogram till skol-IF, deras styrelser, ledare, vuxenstöd och alla som är aktiva på något annat sätt. Syftet är att säkerställa att den interna och externa kommunikationen fungerar så att berörda målgrupper får rätt information vid rätt tidpunkt. Skolidrottsförbundet vill ha en ren idrott med nollvision. Skolidrottsförbundet vaccinerar sig genom att öka kunskaper om antidoping, dispenser, kosttillskott och mediciner.

Mer information

World Anti Doping Agency (WADA)	www.wada-ama.org
Världsantidopingkoden	www.wada-ama.org/en/what-we-do/the-code
WADA:s dopinglista	www.rf.se/Antidoping/Dopinglistor/wadasdopinglista
RF, Antidoping	www.rf.se/Antidoping
RF, Vaccinera klubben	www.rf.se/vaccinera
RF, Ren vinnare	www.renvinnare.se
RF, Röd-gröna listan	www.rf.se/Antidoping/Dopinglistor/rod-gronalistan
Dopingjouren	www.dopingjouren.se
PRODIS	www.prodis.se

Lästips – för dig som vill veta mer

Ren träning. En handbok kring dopning för personal på träningsanläggningar.

STAD (Stockholm Förebygger Alkohol - och Droget), 2016.

ISBN: 978-91-87745-86-7

Går att ladda ner som pdf

Anabola Androgena Steroider

Gunnar Hermansson och Tommy Moberg

Svensk Narkotika Polisföreningen, www.snpf.org

Dopingfri idrott

Åke Andrén Sandberg, Kristina Olinder, Bo Berglund och Arne Ljungqvist

SISU Idrottsböcker, www.idrottsbokhandeln.se

7. Handlingsplan och checklistor

Skolidrottsförbundets handlingsplan för antidopingarbetet

Skolidrottsförbundet verkar för en hälsosam och dopingfri miljö för barn och unga inom idrotten och ska därför:

- Sprida information till anslutna skol-IF.
- Vid föreningsbesök uppmuntra skol-IF att vaccinera klubben.
- Arrangera en fysisk nätverksträff och ett telefonmöte med skolidrottsförbundets antidopingnätverk per år.
- Uppmärksamma hälsosam och dopingfri idrott i samband med arrangemanget Skoljoggen varje år.
- Delta vid RF:s konferenser och utbildningar
- Deltagare i internationella skolidrottstävlingar ska genomföra e-utbildningen Ren vinnare

Checklistor för Skol-IF

Enligt skolidrottsförbundets stadgar skall varje förening verka för en dopingfri idrott. Antidopingarbetet är särskilt viktigt att genomföra om skol-IF erbjuder gymträning samt idrotter där förekomsten av doping är dokumenterad.

Här följer en checklista på vad som är bra att tänka på:

- Vi har en utsedd antidopingansvarig person i vår skol-IF.
- Vi har en antidopingpolicy och handlingsplan.
- Vi har "Vaccinerat klubben mot doping" enligt Riksidrottsförbundets metod.
- Våra ledare och vårt vuxenstöd är utbildade och informerade inom antidoping.
- I samband med att någon blir medlem i vår skol-IF får de information om vårt ställningstagande mot doping och det personliga ansvaret som vilar på medlemmen.
- Vi tipsar Svensk Antidoping vid alla misstankar om doping.
- Vi genomför oannonserade dopingtester. Skol-IF beställer testerna hos Riksidrottsförbundet.
- Vi har information på vår hemsida eller på vår skola om skol-IFs antidopingarbete.

Några tips kring information till medlemmarna:

- Ge information om antidoping när någon blir medlem.
- Lägg skol-IFs antidopingpolicy synligt på er och på skolans hemsida.
- Arrangera regelbundet öppna föreläsningar och utbildningar för skol-IFs medlemmar.
- Tryck på det lustfyllda och positiva med träning och rörelseglädje.

Extra viktiga punkter för skol-IF med gym eller andra träningslokaler

Alla skol-IF som har ett eget gym eller andra träningslokaler ska ha en antidopingansvarig. Uppgifterna för denna person kan vara:

- Leda det direkta anti-dopingarbetet i skol-IF, enligt checklistorna.
- Hålla sig uppdaterad på Svensk Antidoping samt Dopingjouren.
- Vara kontaktperson gentemot Skolidrottsförbundet.
- Ingå och delta vid träffar i Skolidrottsförbundets nätverk för antidopingansvariga.
- Kontaktperson för media kring förebyggande antidopingarbete och vid dopingärenden.

Bra att tänka på för doping och media:

- Utse en talesperson.
- Berätta ifall testen beställts av föreningen eller gjorts oannonserat av RF.
- Använd gärna mallen för pressmeddelande.

Bilaga 1 – Mall Pressmeddelande antidoping YMMDD

En skolidrottare avstängd för doping

En person har lämnat positiva prover vid en dopingkontroll hos XX skol-IF. Enligt ordföranden är det frågan om en helt vanlig motionär som nu är avstängd från all verksamhet i föreningen och dess gym och träningslokaler.

- Under våren har vi fokuserat på vårt arbete med antidoping och vid en dopingkontroll utförd av Riksidrottsförbundet fastnade en person med förbjudna preparat i kroppen, säger ordföranden.

Vi är en förening som vill erbjuda en lustfylld och hälsosam träningsmiljö för våra medlemmar. När det gäller doping har vi nolltolerans och ett positivt test eller smitning från test får alltid konsekvensen att man stängs av från träning i våra lokaler.

Som ideell idrottsförening är XX skol-IF medlemmar i Riksidrottsförbundet (RF) och har förmånen att ta del av deras oanmälda dopingkontroller. Vi har även möjlighet att beställa extra dopingkontroller som skol-IF själv betalar för. XX skol-IF ingår i ett nätverk inom Skolidrottsförbundet som arbetar för bättre samordning av antidopingarbetet.

- Just nu håller vi på att "Vaccinera klubben" mot doping, vilket innebär att både anställda och förtroendevalda i föreningen ska ha god kunskap om dopingproblematiken och vad man ska göra vid misstanke om doping, berättar ordföranden.

- Vi kommer att erbjuda föreläsningar kring doping och kosttillskott för våra medlemmar och motionärer. Vi har även information i gymmet och på hemsidan och arbetar med att berätta om de positiva effekterna av drogfri fysisk aktivitet.

Generalsekreteraren för Svenska Skolidrottsförbundet, NN, säger i en kommentar att XX skol-IF är en förening som driver verksamhet med hög kvalitet.

- XX skol-IF har den senaste tiden arbetat aktivt med antidoping. Tyvärr är det alltför många vuxna, externa motionärer som i ren okunskap intar otillåtna preparat i tron att de äter kosttillskott för att få bättre effekt av sin träning. De förstår inte vilka risker de utsätter sin kropp för när det räcker alldeles utmärkt att äta helt vanlig mat.

För mer information kontakta XX skol-IFs ordförande NN, telefon, mail.

Om XX Skol-IF

XX skol-IF är en skolidrottsförening för barn och unga som också driver NN Gym och träningslokal, en av kommunens största träningsanläggningar som riktar sig till vuxna motionärer. Anläggningen inrymmer bland annat 100 m² gym och en idrottslokal. Omsättningen är ca 100 000 kr och gymmet har idag ca 200 betalande motionärer.